

LTO wil prestaties vleeskalveren terugkoppelen naar melkveehouder

Kalverhouderij vraagt aandacht voor kwaliteit

De markt voor nuchtere kalveren is al anderhalf jaar in mineur. Een ruim aanbod en magere marges op de vleeskalverbedrijven staan structurele prijsverhogingen voorlopig in de weg. Tegelijkertijd wordt de kalverhouderij kritischer op de kwaliteit van de kalveren die worden afgenomen.

tekst **Wichert Koopman**

Het is een geliefd onderwerp van gesprek op boerenvergaderingen en verjaardagen: de kalverprijs. Al lange tijd zijn de opbrengstprijzen van nuchtere kalveren erg laag. Een rood- of zwartbont stierkalf van eerste kwaliteit bracht eind oktober 2012 nog maximaal 100 euro op, twee jaar later is de prijs meer dan gehalveerd tot 45 euro (zie kader).

Aanbod kalveren groter

Arjan van Mourik, veehandelaar en voorzitter van de commissie Kalverhandel van Vee en Logistiek Nederland, ziet meerdere oorzaken voor de malaise. 'Het aantal kalveren dat op de markt komt, neemt toe. In Nederland groeit de melkveestapel en daarmee het aantal nuka's en ook in Duitsland worden merkbaar meer koeien gemolken. Momenteel komen er wekelijks zo'n 2000 kalveren meer naar Nederland dan een jaar geleden. Dat heeft natuurlijk een groot effect op de prijs.'

Naast het grotere aanbod noemt Van Mourik de kleinere vraag naar kalveren vanuit de witvlees- en roséhouderij als oorzaak voor het lage prijsniveau. In beide sectoren zijn de marges al langere tijd mager als gevolg van hoge voerkosten en lage vleesprijzen.

'Historisch gezien is er een sterk verband tussen de resultaten in de vleeskalverhouderij en de hoogte van de prijs voor nuchtere kalveren', geeft Chris de Jong, vicevoorzitter van de vakgroep Vleeskalverhouderij van LTO, aan. 'Met andere woorden: we betalen voor de kalveren wat de marge ons toestaat. Helaas is dat op dit moment heel weinig.'

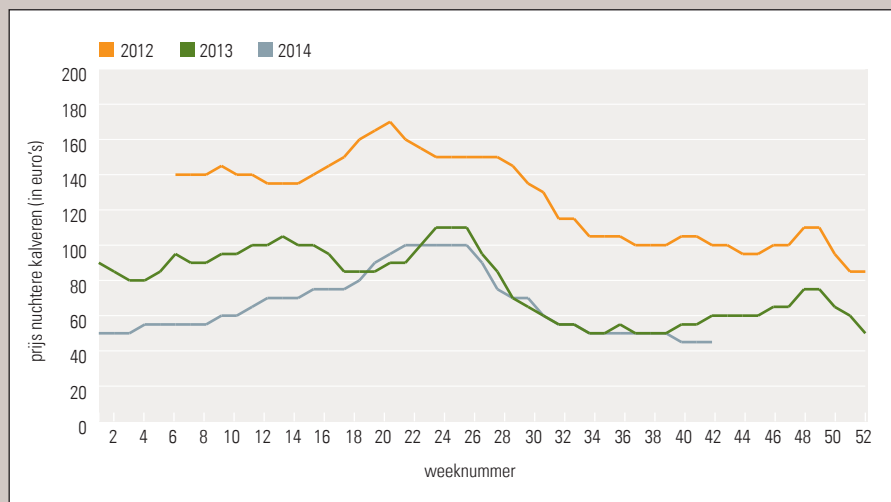
Op de vergaderingen en verjaardagen valt al gauw de naam Van Drie als zondebok voor de prijsmalaise. Door de grote marktmacht zou het concern in staat zijn de prijs van nuchtere kalveren te drukken om zo de eigen marge te vergroten. Henny Swinkels, directeur corporate affairs van de Van Drie Group, wijst deze suggestie met klem van de hand. 'De markt voor nuchtere kalveren is een vrije Europese markt. Als wij wat meer of wat minder kalveren opleggen

Kalverprijs in twee jaar gehalveerd

De opbrengstprijs van nuchtere kalveren uit de melkveehouderij is in twee jaar tijd ruwweg gehalveerd. Dit blijkt uit een overzicht van de noteringen van Vee en Logistiek Nederland over de afgelopen drie jaar, zoals die zijn weergegeven in figuur 1. De prijzen fluctueren met het seizoen, maar een rood- of zwartbont stierkalf van eerste kwaliteit heeft sinds de zomer van 2013 nooit meer dan 100 euro opgebracht.

De kalvernoterings van Vee en Logistiek Nederland komt elke woensdagavond tot stand in een telefonisch overleg tussen vijf onafhankelijke handelaren in nuchtere kalveren. Om een objectieve en onafhankelijke notering te garanderen zijn de leden van de commissie anoniem en daardoor niet aanspreekbaar of beïnvloedbaar.

Figuur 1 – Verloop van prijsnotering voor nuchtere kalveren (stierkalf zwart- en roodbont eerste kwaliteit) van Vee en Logistiek Nederland, prijzen zijn inclusief btw en exclusief vracht en commissie

heeft dat op de prijs geen enkele invloed.'

Zowel Van Mourik als Swinkels als De Jong verwachten voorlopig geen spectaculaire verbetering van de markt. 'Ik denk dat we de bodem nu wel hebben bereikt', geeft Swinkels aan. 'De prijzen zullen blijven schommelen, maar komen voorlopig niet meer op het niveau van enkele jaren geleden. Ik denk dat de bovengrens zo'n 50 euro boven de huidige prijs ligt.'

Verzorging soms matig

In discussies over de handel in nuchtere kalveren lijken melkveehouders en vleeskalverhouders soms lijnrecht tegenover elkaar te staan. 'Jammer', vindt Chris de Jong. 'We hebben elkaar nodig om de resultaten op onze bedrijven te verbeteren en zo een hogere opbrengstprijs voor de kalveren mogelijk te maken.'

Op dit moment is er nog veel variatie in de kwaliteit van de kalveren die de vleeskalverhouders binnen krijgen, stelt de sectorbestuurder vast. 'De oorzaak daarvan ligt in de melkveehouderij. De verzorging van de nuchtere kalveren, bijvoorbeeld de biestvoorziening, laat op sommige bedrijven nog echt te wensen over. Het gaat misschien om 15 procent van de kalveren, maar die 15 procent slechtst presterende kalfjes hebben uiteindelijk wel een grote invloed op ons resultaat.'

Kalverhandelaar Van Mourik herkent de geluiden uit de vleeskalverhouderij. Ook

hij komt op zijn wekelijkse ophaalrondes de nodige verschillen tegen. 'Ik heb veel respect voor het grootste deel van de melkveehouders. Ondanks de omvang van hun bedrijven doen ze er alles aan om goede nuchtere kalveren af te leveren. Maar ik heb ook een aantal klanten waar de verzorging van de kalveren op de allerlaatste plaats komt, zeker als de dieren weinig opbrengen.'

Aandacht voor robuustheid

De robuustheid van de kalveren die binnenkomen, krijgt van vleeskalverhouders de laatste jaren extra aandacht nu ook aan hen steeds strengere eisen worden gesteld ten aanzien van het gebruik van antibiotica. Recent ontstond veel commotie toen bekend werd dat kalfjes van minder dan 36 kilo en ouder dan 35 dagen per 1 januari 2015 helemaal niet meer zouden worden afgenomen. 'Euthanasie dreigt voor duizenden kalveren', suggereerden sommige media. De strenge gewichtseis werd snel ingetrokken, maar feit blijft dat de vleeskalversector af wil van te lichte en te magere dieren.

'Wij zullen als dierenartsen nooit meewerken aan het euthanaseren van gezonde dieren, louter vanwege economische omstandigheden', zo benadrukt Eric van der Velden, praktiserende kalverdierenarts en voorzitter van de sectie vleeskalverhouderij van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. 'Maar we moeten wel nuchter blijven. Een gezond kalfje van 34 kilo

hoeft voor een kalvermester geen probleem te zijn. Het zijn de kalveren die op een leeftijd van 35 dagen nog te mager zijn die voor veel ellende zorgen. Ze hebben vaak iets onder de leden en de overlevingskansen zijn klein. Daarbij kunnen ze een belangrijke infectiebron zijn voor de andere kalveren op een bedrijf. Ik kan me voorstellen dat zulke dieren uiteindelijk wel een spuitje krijgen.'

Kalverhandelaar Van Mourik adviseert zijn klanten regelmatig een kalf één of enkele weken langer aan te houden om op gewicht te komen. 'Maar voor vrijwel alle kalveren vind ik uiteindelijk gewoon een afnemer', zo benadrukt hij.

'Voor ons imago zijn berichten over het euthanaseren van gezonde kalveren niet goed', geeft Toon van Hoof van de vakgroep Melkveehouderij van LTO aan. 'We moeten samen met de vleeskalversector tot een oplossing komen.'

Prestatie kalveren terugkoppelen

Uitwisseling van informatie tussen melkveehouders en vleeskalverhouders vindt tot nu toe nog nauwelijks plaats. Er is dan ook geen stimulans om de kwaliteit van de nuchtere kalveren te verbeteren. Als het aan Van Hoof ligt, komt er een systeem om de prestaties van kalveren terug te koppelen met het bedrijf van herkomst. 'Zo kunnen veehouders waar de aandacht voor de nuchtere kalveren tekortschiet, gestimuleerd worden om beter hun best te doen en kunnen veehouders die het goed doen, voor hun inspanningen worden beloond.'